

Marek R. Grzywacz

„Prawnoadministracyjne instrumenty bezpieczeństwa surowcowego państwa”

S T R E S Z C Z E N I E

Bezpieczeństwo surowcowe stanowi obecnie jedno z największych wyzwań dla właściwie każdej współczesnej państwowości. Jego istota nie była jednak przez wiele lat dostrzegana i doceniana, a kategoria ta została zepchnięta na drugi plan przez potrzebę zagwarantowania bezpieczeństwa energetycznego, stanowiącego wyłącznie wycinek bezpieczeństwa surowcowego. Pomimo licznych działań organów Unii Europejskiej, nie wszystkie państwa posiadają obecnie spójną i kompleksową politykę surowcową, pozwalającą na skuteczne i skoordynowane działania oraz przedsięwzięcia w tym obszarze. Również Rzeczpospolita Polska, pomimo ciągnących się od kilku lat prac projektowych, nie posiada takiego dokumentu i planu postępowania. Zapewnianie bezpieczeństwa surowcowego państwa jest swoistym łańcuchem – ciągiem czynności i działań, gdzie najsłabsze ogniwo przekłada się na całość procesu. W pracy wykazano, że pomimo braku tego strategicznego dokumentu, można wskazać cały szereg prawnoadministracyjnych instrumentów w obecnym systemie prawnym, które prawidłowo wykorzystane i przede wszystkim skoordynowane, przy niewielkich zmianach ustawowych, mogą zapewnić bezpieczeństwo surowcowe krajowej gospodarce i wszystkim obywatelom. W pracy omówiono podstawowe funkcje państwa i rolę prawa administracyjnego w procesie zapewniania bezpieczeństwa, a także poddano analizie instrumenty z obszaru planowania strategicznego (polityki administracyjne i polityki publiczne), planowania i zagospodarowania przestrzennego (studia i plany zagospodarowania przestrzennego), prawa geologicznego i górniczego (własność górnicza, koncesjonowanie, użytkowanie górniczne), oraz obowiązki tworzenia i utrzymywania odpowiednich zapasów wraz z powiązаныmi procedurami. Ponadto, zaproponowano definicję bezpieczeństwa surowcowego jako wspomnianego wieloaspektowego i długofalowego procesu. Po uchwaleniu i wprowadzeniu spójnej polityki surowcowej, przy odpowiednim nadzorze, kontroli oraz sprawnej koordynacji działań, z wykorzystaniem krajowych zasobów naturalnych, dotychczasowe instrumenty prawnoadministracyjne powinny funkcjonować na bardzo wysokim poziomie i wspierać proces zapewniania krajowego oraz unijnego bezpieczeństwa surowcowego.